

CLOSTRIDIUM DIFFICILE

İnsanlarda hastalığa sebep olan patojenlere ilişkin bilgiler – Hijyen korur!

Clostridium difficile nedir?

Clostridium difficile tüm dünyada görülen bir bakteridir. Bu bakteri çevrede ve sağlıklı insan ve hayvanların bağırsaklarında da bulunur. Clostridium'lar uzun süre antibiyotik kullanımı sebebiyle bağırsağın doğal florası değiştiği veya tahrip edildiği zaman ön plana çıkarlar. Bunlar bazı durumlarda ağır ishale seyreden bağırsak iltihaplarına yol açan toksik maddeler ifraz edebilirler. Clostridium difficile hastalıkları en sık olarak hastanede yatan hastalarda görülür.

Clostridium difficile nasıl bulaşır?

Patojenler dışkı aracılığıyla dışarı atılır. Bunlar son derece bulaşıcıdır. Küçük miktarlardaki mikroplar bile bulaşma için yeterlidir. Ancak herkes hasta olmaz.

İnsandan insana

Bulaşma genellikle insandan insana temas enfeksiyonu yoluyla gerçekleşir. Burada Clostridium'lar hastaların eser miktardaki dışkı kalıntılarının eller aracılığıyla aktarılması sonucu bulaşır. Patojenler ellerden ağza geçerler.

Kirlenmiş nesnelere aracılığıyla

Bakteriler, spor adı verilen dirençli, daimi bir formda mide bağırsak sisteminin dışında da yaşayabilirler, hatta bazen yıllarca canlı kalabilirler. Bu sebeple bulaşma, tuvaletler, kapı kolları, tutamaklar veya trabzanlar aracılığıyla da gerçekleşebilir.

Hastalarda ne gibi hastalık belirtileri görülür?

Bağırsak iltihabı kendini aniden başlayan, sulu ishaller, bulantı, karın ağrısı ve ateş şeklinde belli eder. İshallerin belirgin kötü bir kokusu vardır ve bazen kanlı olabilir. Bazı vakalarda hastalık kendiliğinden iyileşir.

Olası **komplikasyonlar**, bağırsak düğümlenmesi, kalın bağırsakta akut genişleme, bağırsak çeperinde delik ya da yırtık oluşumu veya kan zehirlenmesidir (sepsis).

Hastalığın kuluçka süresi ne kadardır ve bulaşıcılık ne kadar sürer?

Bağırsak florası herhangi bir şikayete yol açmaksızın da Clostridium difficile tarafından kolonize edilmiş olabilir. Bir antibiyotik tedavisi ile hastalık vakalarının ortaya çıkması arasında geçen süre genellikle birkaç gündür. Nadir durumlarda hastalığın ortaya çıkması haftalar ve hatta aylar sürebilir. Bulaşıcılığın en yüksek olduğu dönem akut hastalık dönemidir. Bununla beraber hastaların mikroplarını dışkı yoluyla dışarı atmaları şikayetler sona erdikten sonra bir süre daha devam edebilir.

En fazla risk altında bulunan kişiler kimlerdir?

Clostridium enfeksiyonları en sık olarak hastanede yatan hastalarda görülür. Özellikle altta yatan bir hastalığı bulunan yaşlı kişiler ve son iki ay içinde antibiyotik kullanmış olan kişiler risk altındadır. Yaşlılarda ve savunma sistemi zayıf olan kişilerde hastalığın ağır bir şekilde seyretme riski daha yüksektir. İleri yaştaki kişilerde şikayetler ortadan kalktıktan sonra hastalığın nüksetmesine daha sık rastlanır. Hastanede yatan hastaların %20 ila %40'ında bu bakteri tespit edilebilmektedir. Fakat hastaların birçoğunda hiçbir şikayet görülmez.

Hastalık durumunda nelere dikkat etmeliyim?

- ▶ Ağır ishal görülen durumlarda sıvı ve tuz kaybının telafi edilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu öncelikle bol sıvı alınması gerektiği anlamına gelir.
- ▶ Yeterli tuz alınması ve sindirimi kolay besin tüketimine dikkat ediniz.
- ▶ Özellikle yaşlı ve direnci azalmış kişiler bir hekim tarafından muayene ve tedavi edilmelidir. Hekim, dışkıda Clostridium difficile ve toksinlerinin tespit edilmesi durumunda gerekli tüm adımları atacaktır.

CLOSTRIDIUM DIFFICILE

İnsanlarda hastalığa sebep olan patojenlere ilişkin bilgiler – Hijyen korur!

Hastalık durumunda nelere dikkat etmeliyim?

Aşağıda belirtilen önlemlere dikkat ediniz:

1. El hijyeni

Prinsip olarak: Ellerinizi düzenli olarak yıkayınız! Tuvalet ihtiyacınızı giderdikten sonra, gıdaları hazırlamadan evvel ve yemekten önce ellerinizi titizlikle yıkayınız! Su ve sabun ile sporlar da temizlenmektedir. Ellerinizi yıkadıktan sonra temiz bir havlu ile iyice kurulayınız. Hastalar ve diğer hane fertleri el hijyenini titizlikle yapmaya özellikle önem vermelidirler.

2. Alınacak diğer hijyen önlemleri

- ▶ Akut hastalık süresince diğer insanlarla doğrudan temasta bulunmaktan mümkün olduğunca kaçınınız.
- ▶ Hastalığın hastanede yatılan bir dönemde ortaya çıkması halinde hastane personeli hastalığın diğer hastalara bulaşmasını önlemek için gerekli hijyen tedbirlerini alacaklardır. Aynı zamanda ziyaretçi sayısı da mümkün olduğunca aza indirgenecektir.
- ▶ Eğer siz kendiniz hastaysanız, mümkünse başkaları yemek hazırlamaktan kaçınınız.
- ▶ Sadece şahsınıza ait havlu ve banyo liflerini kullanınız.
- ▶ Yatak nevresimlerini, havluları ve banyo liflerini sık sık değiştiriniz ve bunları en düşük 60°C'de yıkayınız. Hasta olan kişinin çamaşırlarını diğer kişilerin çamaşırlarından ayrı olarak yıkayınız.
- ▶ Sofra takımlarınızı bulaşık makinenizde ve en sıcak programda, minimum 60°C'de yıkayınız.
- ▶ Evinizde tuvalet, kapı kolu, armatür veya elektrik şalterlerinin temizliği için piyasadaki temizlik ürünlerini kullanınız. Fakat bu yüzeyleri ve nesnelere daha sık temizleyiniz. Temizlik için kullanım sonrasında hemen yıkayacağınız birden fazla bez kullanınız.
- ▶ Eğer mümkünse ishal durumunda size ait, ayrı bir tuvalet kullanınız.
- ▶ Antibiyotikler sadece hedefe yönelik olarak ve doktor kontrolünde kullanılmalıdır.
- ▶ Mesleğiniz icabı bazı gıda maddeleri ile çalışıyorsanız ve bulaşıcı kusma ve/veya ishal hastalığınız varsa çalışmanız geçici olarak yasaktır.
- ▶ Bulaşıcı kusma ve/veya ishal hastalığı teşhisinin veya böyle bir şüphenin mevcut olduğu durumlarda 6 yaşından küçük çocuklar okullar ve kreşler gibi toplum kuruluşlarını geçici olarak ziyaret edemezler. Ebeveynler toplum kuruluşlarını çocuklarının hastalığı konusunda bilgilendirmelidir. Bu kurumlara genellikle şikayetlerin sona ermesinden 2 gün sonra tekrar gidilebilir. Kesin zamanı ilgili sağlık müdürlükleri belirlerler. Yazılı bir doktor raporuna gerek görülmemektedir.
- ▶ Hastalık belirtileri ortadan kalktıktan sonra en az 2 hafta boyunca el ve tuvalet hijyenine titizlikle dikkat ediniz.

Nerelerden bilgi edinebiliriz?

Daha geniş bilgi için yerel Sağlık Müdürlüğü hizmetinizdedir. Bulaşıcı ishal hastalıklarında Enfeksiyon Önleme Yasası hükümleri geçerli olduğu için burada güncel duruma ve enfeksiyonla ilgili konulara ilişkin kapsamlı bilgiler mevcuttur. Hastalık tablosuna ilişkin daha fazla teknik bilgi edinmek için Robert Koch Enstitüsü'nün sayfasını da (www.rki.de/clostridium) ziyaret edebilirsiniz. Hijyen ile enfeksiyondan korunma konusuna ilişkin daha fazla bilgiye Sağlık Eğitimi Federal Merkezi'nin sayfasından (www.infektionsschutz.de) ulaşabilirsiniz.

STEMPEL

Yayıncı:

Federal Sağlık Eğitimi Merkezi, Köln.
Tüm hakları saklıdır.

Bundesverband der Ärztinnen und Ärzte des Öffentlichen Gesundheitsdienstes e.V. (Kamu Sağlık Hizmetleri Federal Doktorlar Birliği e.V.) ile işbirliği içinde ve Robert Koch Enstitüsü'nün danışmanlığı ile hazırlanmıştır.

Bu Kamu broşürü www.infektionsschutz.de adresindeki ana sayfadan ücretsiz olarak indirilebilir.